

Virðing – Jákvæðni – Framsækni – Umhyggja

Fjölskyldusvið Mosfellsbæjar

Ársskýrsla 2021

MOSFELLSBÆR

Ávarp framkvæmdastjóra

Árið 2021 var flókið og merkilegt sökum þeirra áhrifa sem Covid-19 hélt áfram að hafa á þjónustu sviðsins, annað árið í röð. Áfram hélt starfsfólk fjölskyldusviðs að sinna sínum verkefnum af kostgæfni í gegnum faraldurinn, hvort sem það var í þeirri nærþjónustu sem veitt er á heimilum fólks til aldraðra eða fólks með fötlun, eða í annarri þjónustu sviðsins. Árið hófst með miklum samkomutakmörkunum og endaði einnig á svipuðum nótum, þó að inn á milli hafi komið tímabil þar sem faraldurinn hafði ekki jafn mikil áhrif.

Sviðið endurskoðaði ýmsar reglur í þjónustu við notendur sviðsins, svo sem reglur um úthlutun félagslegs húsnæðis, sérstakan húsnæðisstuðning, akstursþjónustu fatlaðs fólks og fjárhagsaðstoð. Einnig voru settar fram nýjar reglur um beingreiðslusamninga og stuðnings- og stoðþjónustu við börn. Það er því óhætt að segja að framþróun á árinu 2021 var mikil.

Nýtt úrræði var sett á lagginnar sem er Úlfurinn frístundaklúbbur fyrir fötluð börn og ungmenni og tekur við eftir að hefðbundnum skóladegi lýkur. Með opnun Úlfsins var farið að bjóða upp á þessa þjónustu í heimabyggð, en áður höfðu fatlaðir framhaldsskólanemendur eingöngu aðgang að úrræðum utan sveitarfélagsins.

Þessi ársskýrsla er, nú sem áður, sett fram til að veita innsýn í þau verkefni sem fjölskyldusvið hefur unnið á árinu 2021 og er hægt að skoða þau með samanburði við síðastliðin þrjú ár á undan.

Ekki er hægt að reka þjónustu án þeirra sem veita þjónustuna og vill undirrituð því þakka öllu starfsfólki sviðsins fyrir þau góðu störf sem hafa verið unnin á árinu með sérstökum þökkum fyrir að sinna verkefnum í þeim flóknu aðstæðum sem við stóðum frammi fyrir á árinu.

Sigurbjörg Fjölnisdóttir
framkvæmdastjóri fjölskyldusviðs

Efnisyfirlit

1	Inngangur	4
2	Skipting fjármagns.....	5
3	Barnavernd.....	6
3.1	Tilkynningar	6
3.2	Útgjöld	9
4	Félagsþjónusta	10
4.1	Félagsleg ráðgjöf	10
4.2	Fjárhagsaðstoð	10
4.2.1	Fjöldi styrkþega	10
4.2.1	Útgjöld.....	11
4.3	Stuðningsþjónusta (félagsleg heimþjónusta).....	11
4.3.1	Umfang og eðli þjónustunnar	11
5	Þjónusta við eldri borgara	13
5.1	Dagdvöl að Eirhömrum	13
5.2	Félagsstarf	13
6	Akstursþjónusta	14
7	Þjónusta við fullorðið fatlað fólk.....	16
7.1	Búsetuþjónusta	16
7.1.1	Hulduhlíð.....	16
7.1.2	Klapparhlíð	16
7.1.3	Þverholt.....	17
7.1.4	Biðlisti eftir sértækri búsetu	17
7.2	Áfangaheimili fyrir geðfatlaða - Krókur.....	17
7.3	Skálatún	18
7.4	Dagþjónusta – atvinna, hæfing	18
7.5	Notendastýrð persónuleg aðstoð	19
8	Þjónusta við börn	20
8.1	Einstaklingsstuðningur (liðveisla).....	20
8.2	Skammtímadvöl.....	20
8.3	Stuðningsfjölskyldur	21
8.4	Heimili fyrir börn	22
8.5	Frístundaklúbburinn Úlfurinn.....	23
9	Félagsleg húsnæðismál	24
9.1	Sérstakur húsnæðisstuðningur	24
9.2	Félagslegt leiguhúsnæði	25
9.3	Biðlisti eftir félagslegu leiguhúsnæði	25

1 Inngangur

Markmið með framkvæmd þjónustu þeirrar sem fjölskyldusvið veitir er að stuðla að félagslegu og fjárhagslegu öryggi íbúa Mosfellsbæjar með velferð þeirra í huga. Sviðið sinnir ýmsum og margvíslegum verkefnum. Má þar helst nefna almenna félagsþjónustu, eins og félagslega ráðgjöf og fjárhagslega aðstoð og barnaverndarstarf. Sviðið ber ábyrgð á velferðarþjónustu til fatlaðs fólks og eldri borgara sem og félagslegum húsnæðismálum.

Eftir öran íbúavöxt í Mosfellsbæ síðastliðin ár hefur hægt örlítið á þeim vexti. Þrátt fyrir það var íbúafjölgunin 4,3% milli ára 2020 og 2021, samanborið við 5,3% árið á undan og voru íbúar 12.589 í upphafi árs 2021. Fjölskyldusvið heldur því áfram að takast á við þau verkefni sem fylgja fleiri íbúum í sveitarfélaginu og endurspeglast þau glögglega í tölulegum upplýsingum sviðsins.

Í lok ársins 2021 voru starfsmenn sviðsins 163 í 67 stöðugildum. Starfsmenn á skrifstofu voru 11 og hafði fjölgað um einn starfsmann frá árinu 2020 vegna aukinna umsvifa í barnavernd.

Starfsmenn á skrifstofu fjölskyldusviðs í árslok 2021 voru:

Framkvæmdastjóri	Sigurbjörg Fjölinsdóttir
Stjórnandi barnaverndar	Guðrún Marinósdóttir
Félagsráðgjafar barnaverndar	Berglind Ósk B. Filippíudóttir
	Guðlaug Birna Steinarsdóttir
	Sjöfn Guðlaugsdóttir
Stjórnandi félagsþjónustu	Kristbjörg Hjaltadóttir
Félagsráðgjafar félagsþjónustu	Guðrún Halla Jóhannsdóttir
	Harpa Ólafsdóttir
Ráðgjafar félagsþjónustu	Elva Hjálmarsdóttir
	Hildur Fransíska Bjarnadóttir
Verkefnastjóri húsnæðismála	Una Dögg Evudóttir

2 Skipting fjármagns

Rekstrarútgjöld fjölskyldusviðs námu tæpum 2,4 ma.kr. á árinu 2021 og höfðu hækkað um tæp 14% frá árinu 2020. Hækkunin skýrist af ýmsum þáttum, en þar ber til dæmis að nefna aukið umfang sviðsins vegna fjölgunar mála, svo sem í barnavernd, heimaþjónustu og málaflokki fatlaðs fólks og aukinn kostnað vegna verkefnisins „Betri vinnutími vaktavinnufólks“.

Í Töflu 1 má sjá rekstrarniðurstöðu ársins 2021 brotna niður á deildir sviðsins og samanburð við fyrri ár.

Tafla 1. Rekstrarniðurstaða fjölskyldusviðs árin 2018-2021

	2018	2019	2020	2021
02 FÉLAGSÞJÓNUSTA	1.660.525.628	1.953.287.479	2.098.836.545	2.392.545.609
02010 Fjölskyldunefnd	4.718.342	4.461.405	4.882.866	5.382.328
02020 Skrifstofa félagsþjónustu	59.773.344	73.067.699	77.768.134	116.020.992
02110 Fjárhagsaðstoð	37.910.646	53.062.077	44.021.319	51.414.394
02170 Móttaka flóttafólks	-928.319	0	1.359.998	0
02172 Erlendir ríkisborgarar	281.872	0	3.642.298	0
02180 Sérstakur húsnæðisstuðningur	19.077.164	31.588.500	34.618.092	52.953.987
02190 Önnur félagsleg aðstoð	5.160.008	3.338.272	3.324.091	4.547.063
02330 Niðurgreiðsla dvalargjalda	7.155.773	4.958.673	7.777.135	0
02340 Barnaverndarmál	20.439.583	27.259.308	35.415.475	53.566.505
02410 Framlög til ellilífeyrisþega og öryrkja	6.789.888	7.915.893	5.521.084	6.271.817
02420 Þjónustuhópur aldraðra	168.200	0	0	0
02430 Hjúkrunarheimili	7.000.000	30.000.000	0	0
02450 Þjónustumiðstöð aldraðra	109.389.820	101.517.272	117.777.723	136.399.879
02480 Félagsstarf aldraðra	38.554.585	43.512.853	44.113.384	44.207.929
02490 Afsláttur af fasteignagjöldum	36.045.762	37.437.345	43.762.298	48.919.887
02500 Málefni fatlaðra - sameiginlegur kostnaður	757.870.839	800.684.540	795.809.888	753.456.867
02510 Liðveisla og akstur	117.742.649	134.474.622	131.626.242	170.575.089
02520 NPA þjónusta	73.312.725	103.206.312	101.911.466	157.755.274
02564 Hulduhlíð búsetukjarni	79.870.059	86.280.835	95.410.587	104.587.057
02565 Klapparhlíð búsetukjarni	43.849.675	57.647.450	76.823.480	84.606.670
02566 Þverholt búsetukjarni	86.257.014	109.308.353	124.123.851	142.855.559
02567 Heimili fyrir börn	50.477.765	59.762.908	69.922.793	88.667.931
02569 Áfangenheimili fyrir geðfatlaða	0	22.778.595	84.699.491	77.330.756
02570 Skammtímavistun fyrir fatlaða	19.998.605	26.451.417	32.409.193	77.416.673
02580 Dagþjónusta fyrir fatlaða	41.503.094	98.071.390	116.900.223	152.947.359
02590 Stuðningsfjölskyldur	31.330.034	32.430.924	41.126.510	41.060.381
02595 Frístundaklúbburinn Úlfurinn	0	0	0	16.417.337
02620 Fræðslu og forvarnarstarf	1.366.320	0	0	0
02650 Jafnréttismál	1.515.135	0	0	0
02710 Ýmis lögbundin framlög	1.171.188	1.309.300	1.398.174	1.517.100
02810 Ýmsir styrkir - félagsmál	2.723.858	2.761.536	2.690.750	3.666.775

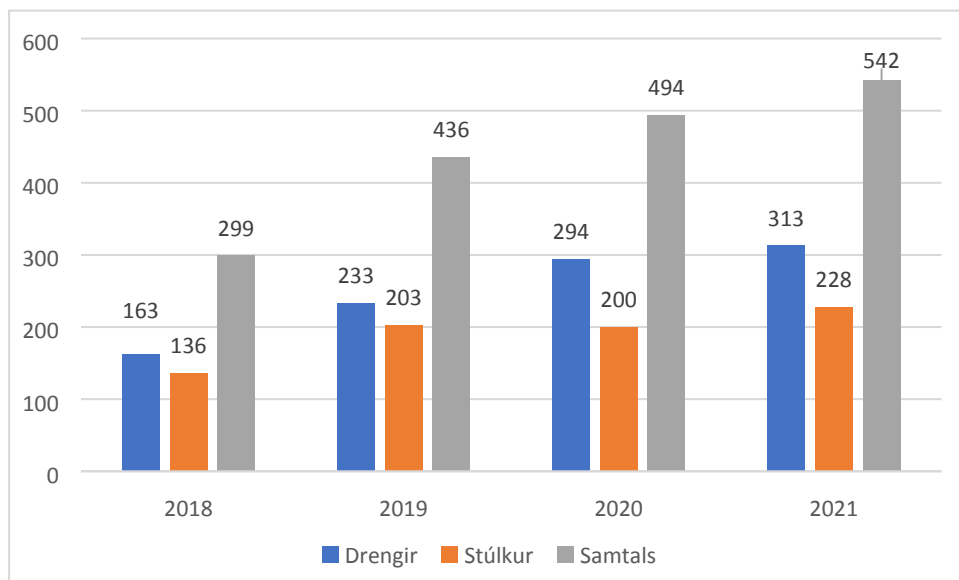
3 Barnavernd

Markmið barnaverndar er að tryggja að börn sem búa við óviðunandi uppeldisaðstæður eða börn sem stofna heilsu sinni eða þroska í hættu fái nauðsynlega aðstoð, og vinna starfsmenn barnaverndar eftir barnaverndarlögum nr. 80/2002. Í lok ársins 2021 var ráðinn inn félagsráðgjafi á skrifstofu fjölskyldusviðs til að bregðast við auknum fjölda tilkynninga í barnavernd og er liður í að halda því faglega starfi áfram sem hefur verið byggt upp undanfarin ár.

Mosfellsbær og Seltjarnarnesbær hafa frá árinu 2016 verið með samkomulag um sameiginlegar bakvaktir í barnaverndar- sem og heimilisofbeldismálum.

3.1 Tilkynningar

Á milli áráanna 2020 og 2021 jókst fjöldi tilkynninga um 9,7%. Tilkynningum vegna stúlkna fjölgaði um 14%, úr 200 tilkynningum árið 2020 í 228 tilkynningar árið 2021. Tilkynningum vegna drengja fjölgaði minna milli áráanna, úr 294 tilkynningum í 313 eða um 6,5%. Ein tilkynning á árinu 2021 var vegna vanfærrar móður sem stefndi lífi eða heilsu ófædds barns síns í hættu. Tilkynningarnar 542 voru vegna 280 barna, 157 drengja og 126 stúlkna.

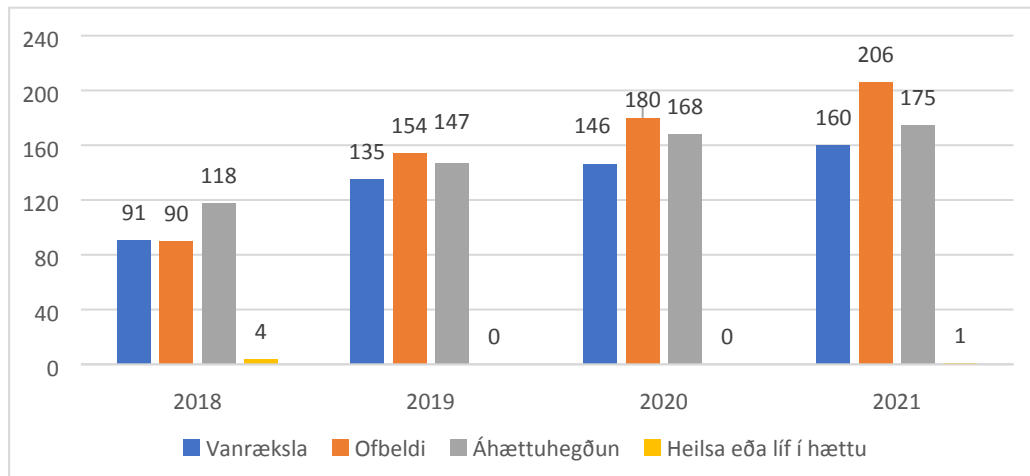
Mynd 1. Fjöldi tilkynninga til barnaverndar skipt eftir kyni.

Ástæður tilkynninga til barnaverndar eru flokkaðar eftir eðli þeirra. Þeir flokkar felast í tilkynningum vegna áhættuhegðunar barns, ofbeldis, vanrækslu eða þegar heilsu eða lífi ófædds barns er teft í hættu.

Allar tilkynningar til barnaverndar eru teknar fyrir á fundum barnaverndar og greindar þar. Eðli tilkynninga til barnaverndar er slíkt að ekki kalla allar tilkynningar á frekari afskipti af hálfu barnaverndar en þeim að foreldrum er sent bréf um að máli sé lokið. Meirihluti tilkynninga til barnaverndar leiðir til þess að mál fara ekki áfram í könnun og meðferð. Þannig fóru 393 af þeim 542 tilkynningum sem bárust ekki áfram í könnun og var því lokið með bréfi til foreldra. Helsta ástæða tilkynninga til barnaverndar sem fara ekki áfram í könnun er vegna minniháttar áhættuhegðunar barns.

Á árinu 2021 var algengasta aðalástæða tilkynningar til barnaverndar ofbeldi, þar á eftir áhættuhegðun barns, eins og síðastliðin tvö ár þar á undan, sjá Mynd 2. Ein tilkynning barst á árinu vegna þess að

heilsu eða lífi ófæddis barns væri stefnt í hættu, en tilkynning um slíkt hafði ekki borist síðustu tvö árin þar á undan.

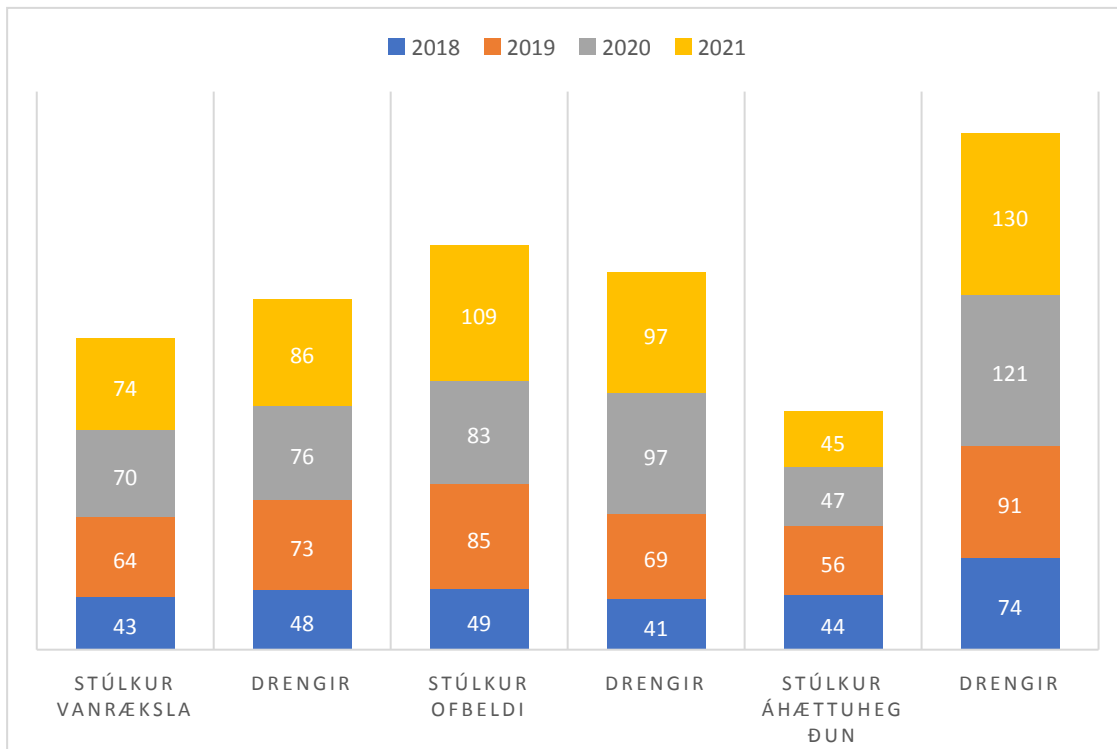
Mynd 2. Ástæða tilkynninga til barnaverndar.

Inni í tilkynningum um ofbeldi eru tilkynningar vegna ofbeldis sem barn verður fyrir og greinast í undirflokkka. Þeir snúast um líkamlegt, sálrænt og kynferðislegt ofbeldi, sem og heimilisofbeldi. Af þeim 180 tilkynningum sem áttu sér stað á árinu 2021 um ofbeldi voru 94 vegna heimilisofbeldis. Þetta sem og aðra undirflokkka tilkynninga má sjá á Töflu 2.

Tafla 2. Tilkynningar til barnaverndar árið 2021 eftir undirflokkum tilkynninga

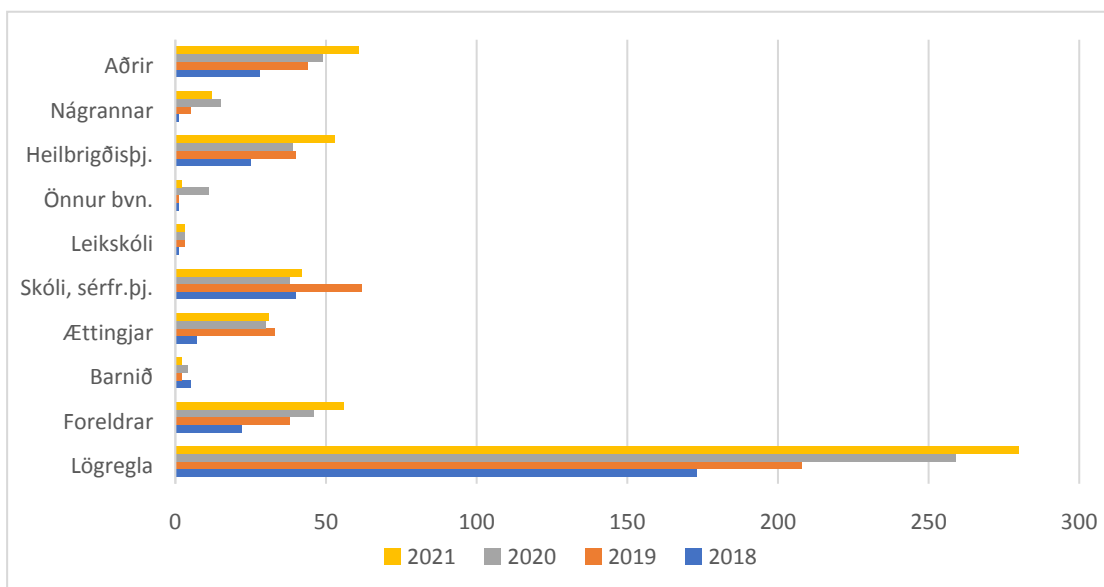
Áhættu hegðun	175
Neysla barns á vímuefnum	54
Afbrot barns	44
Barn beitir ofbeldi	37
Barn stefnir eigin heilsu og þroska í hætt	27
Erfiðleikar barns í skóla, skólasókn áfátt	13
Vanræksla	160
Vanræksla varðandi umsjón og eftirlit	77
Vanræksla varðandi umsjón og eftirlit (foreldar í áfengis- og fíkniefnaneyslu)	65
Tilfinningaleg vanræksla	10
Vanræksla varðandi nám	6
Líkamleg vanræksla	2
Ofbeldi	206
Tilfinningalegt/sálrænt ofbeldi (heimilisofbeldi)	94
Tilfinningalegt/sálrænt ofbeldi	38
Líkamlegt ofbeldi	46
Kynferðislegt ofbeldi	28
Heilsa eða líf ófæddis barns í húfi	1
Samtals	542

Á Mynd 3 má sjá ástæðu tilkynninga skipt eftir kynjum. Aukning hefur orðið í tilkynningum vegna drengja milli ára varðandi áhættuhegðun og vanrækslu, en mesta aukning hjá stúlkum orðið vegna ofbeldis og þar á eftir vanrækslu.

Mynd 3. Ástæða tilkynningar skipt eftir kyni barns.

Flestar tilkynningar til barnaverndar berast, nú sem áður, eru frá lögreglu, en á árinu 2021 bárust 280 tilkynningar frá lögreglu. 56 tilkynningar bárust frá foreldrum, 53 frá heilbrigðisstarfsfólki, 42 frá skóla og 31 frá ættingjum öðrum en foreldrum. Flestar tilkynningar frá lögreglu snúa að áhættuhegðun barnsins (122), 118 vegna ofbeldis, þar á meðal heimilisofbeldis og 40 voru vegna vanrækslu barns.

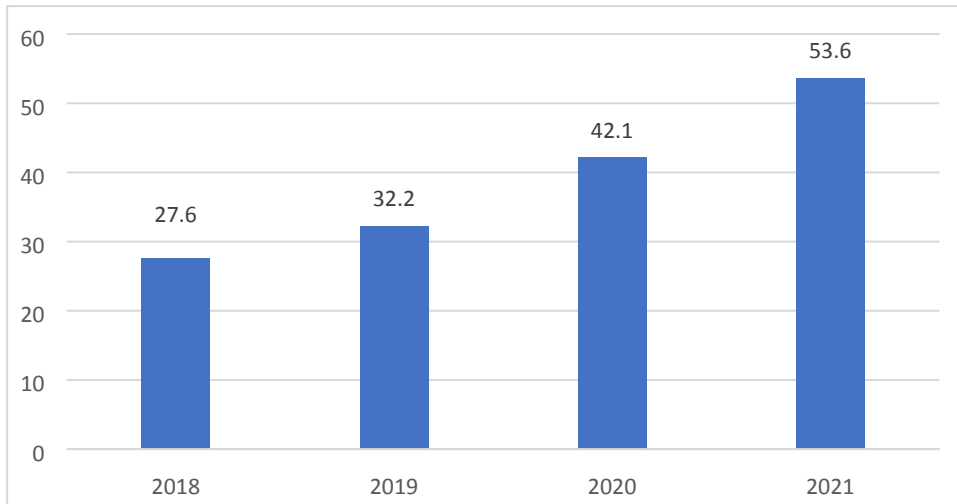

Mynd 4. Tilkynnendur barnaverndarmála.

3.2 Útgjöld

Eftir mikla útgjaldaaukningu milli áráanna 2019 og 2020, eða um 30,7%, hefur hægst aðeins á þeirri aukningu. Útgjöld jukust þó um 27,3% milli áráanna 2020 og 2021, enda hefur þungi í barnaverndarmálum í Mosfellsbæ haldist nokkuð stöðugur síðustu árin, bæði vegna fjölda mála sem og þeirra úrræða sem grípa hefur þurft til við meðferð málanna.

Mynd 5. Útgjöld vegna barnaverndarmála í mkr.

4 Félagsþjónusta

Í þessum kafla er fjallað um þjónustu fjölskyldusviðs sem byggir á lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga. Er hér um að ræða félagslega ráðgjöf, fjárhagsaðstoð og stuðningsþjónustu.

4.1 Félagsleg ráðgjöf

Markmið félagslegrar ráðgjafar er annars vegar að veita upplýsingar og leiðbeiningar um félagsleg réttindamál og hins vegar að veita stuðning vegna félagslegs og persónulegs vanda. Við félagslega ráðgjöf er horft á að styðja einstaklinga og fjölskyldur til sjálfshjálpar þannig að hver og einn geti notið sín sem best í samfélaginu.

Félagsleg ráðgjöf fer fram í gegnum viðtöl við einstaklinga, en á árinu 2020 var ýmsum nýjungum beitt við slíka ráðgjöf með því að bjóða meðal annars upp á viðtöl í gegnum síma auk þess að taka á mótí skjólstæðingum á bæjarskrifstofum. Árið 2021 einkenndist einnig af slíkum lausnum sem hægt var að bjóða upp á meðan faraldurinn stóð sem hæst. Félagsleg ráðgjöf fer einnig fram í gegnum símatíma sem boðið er áfram upp á fjórum sinnum í viku.

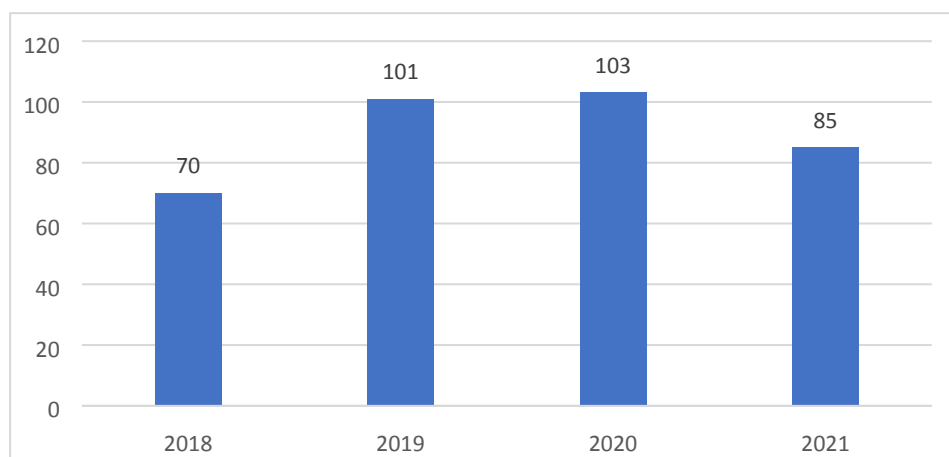
4.2 Fjárhagsaðstoð

Á árinu 2021 var farið í endurskoðun á reglum um fjárhagsaðstoð, en þær reglur sem voru í gildi á árinu voru í grunninn frá árinu 2013 og þótti tími kominn til að endurskoða þær og uppfæra með tilliti til ákveðinna þátta.

Fjárhagsaðstoð er veitt til að stuðla að því að einstaklingar og fjölskyldur geti framfleytt sér, séu þeir ekki færir um það sjálfir. Fjárhagsaðstoð er alltaf veitt sem tímabundið úrræði og er neyðaraðstoð. Samhliða veitingu fjárhagsaðstoðar er veitt markviss félagsleg ráðgjöf og unnið markvisst að því að styrkja viðkomandi í leit sinni að atvinnu eða til að stunda nám og fækka þannig í hópi þeirra sem þurfa á fjárhagsaðstoð að halda. Einnig aðstoða félagsráðgjafar einstaklinga við hið flókna ferli að sækja um varanlega- eða endurhæfingarörorku til Tryggingastofnunar ríkisins.

4.2.1 Fjöldi styrkþega

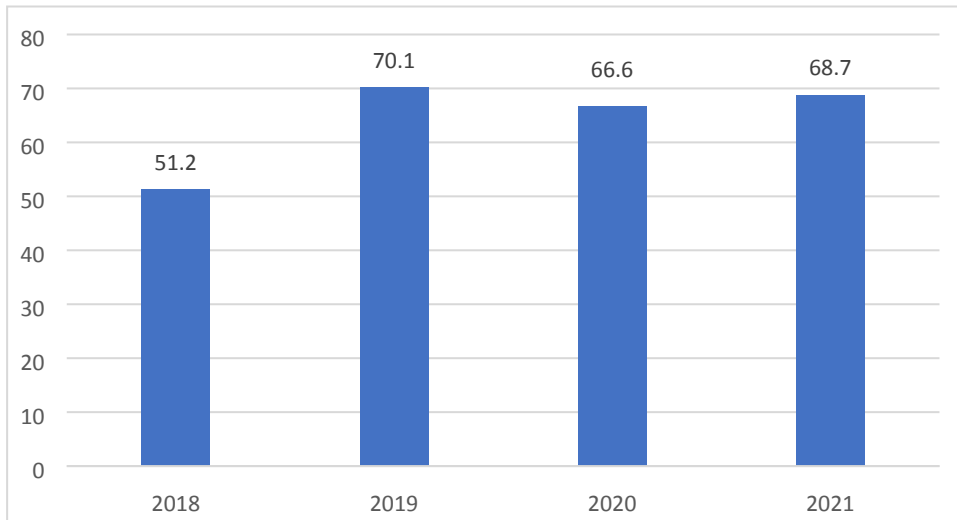
Eftir mikla fjölgun styrkþega á árinu 2019 sem hélst áfram á árinu 2020 átti mikil fækkun styrkþega sér stað á árinu 2021, eða 85 samanborið við 103 árið á undan. Þetta er til marks um verulega bætt ástand í samfélaginu, og þá sérstaklega á atvinnumarkaði.

Mynd 6. Fjöldi styrkþega fjárhagsaðstoðar árin 2018 til 2021.

4.2.1 Útgjöld

Þrátt fyrir að dregið hafi úr fjölda styrkþega milli ára 2020 og 2021 eru útgjöld vegna fjárhagsaðstoðar að standa því sem næst í stað. Þetta skýrist af hækkun kvarða fjárhagsaðstoðar, sem hækkar í takt við vísitölu neysluverðs um hver áramót. Þetta skýrist einnig af því að þeir einstaklingar sem þáðu aðstoð í formi fjárhagsaðstoðar á árinu 2020 vegna tímabundinna erfiðleika tengt atvinnuástandi í kjölfar Covid voru síður að þiggja aðstoð á árinu 2021. Þannig voru fleiri af þeim einstaklingum á fjárhagsaðstoð á árinu 2021 að fá stuðning í lengri tíma.

Mynd 7. Útgjöld til fjárhagsaðstoðar árin 2018 - 2021, í mkr.

4.3 Stuðningsþjónusta (félagsleg heimaþjónusta)

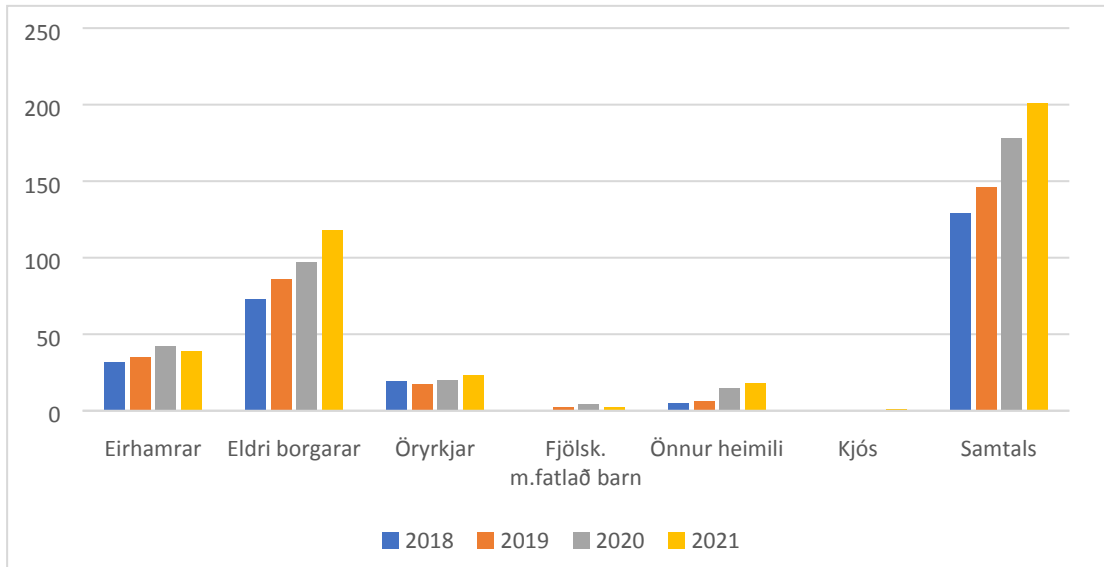
Markmið stuðningsþjónustu er lögum samkvæmt að veita þeim sem búa í heimahúsum og geta ekki séð hjálparlaust um heimilishald og persónulega umhirðu vegna skertrar getu þjónustu til að geta búið við eðlilegt heimilislíf eins lengi og unnt er. Eir, hjúkrunarheimili annast framkvæmd þjónustunnar samkvæmt samningi við Mosfellsbæ.

4.3.1 Umfang og eðli þjónustunnar

Á árinu 2021 var lögð sérstök áhersla á að bjóða upp á stuðningsþjónustu í formi félagslegs innlits auk þeirrar heimaþjónustu sem veitt er til einstaklinga. Í félagslegu innliti felst að veita hópi notenda, sem geta ekki búið heima hjá sér hjálparlaust, upp á þjónustu sem getur falið í sér aðstoð við að matast eða klæðast, fara fram úr á morgnana eða upp í rúm á kvöldin, eftirlit með lyfjainntöku auk ýmissa annarra verkefna. Heimsóknir geta farið fram nokkrum sinnum á dag, oftast í skamma stund í hverri heimsókn. Þjónustan er oftast tímabundin til að svara þörf fyrir aðstoð í kjölfar sjúkráðsinnlagnar, meðan viðkomandi gengur í gegnum tímabundin veikindi eða meðan beðið er eftir rými á hjúkrunarheimili.

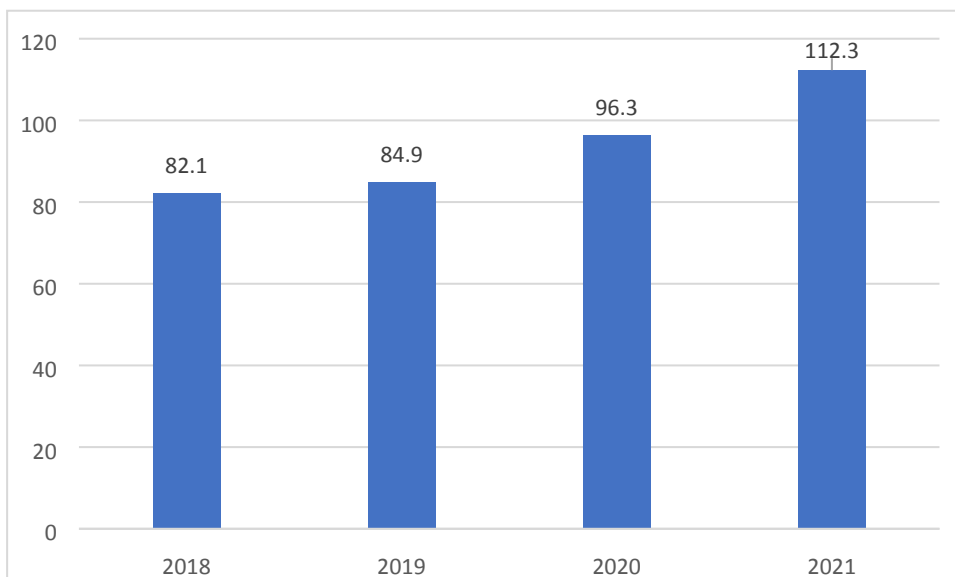
Á árinu 2020 voru 178 heimili eða 252 einstaklingar sem nýttu sér stuðningsþjónustu, flestir af þeim í hópi eldri borgara, sjá Mynd 8. Unnar vinnustundir á heimilum voru að jafnaði 714 stundir á mánuði. Á árinu 2021 fjölgaði í hópi þeirra sem nutu stuðningsþjónustu eða 201 heimili og 292 einstaklingar og var það aukning um 15,9%. Voru unnar vinnustundir á mánuði á árinu 2021 að jafnaði 816 stundir miðað við 714 stundir árið áður, eða 14,3% aukning. Að sama skapi fjölgaði einstaklingum sem þáðu heimsendan mat, úr 13 á árinu 2020 í 16 á árinu 2021.

Fjöldi heimila í þjónustu má sjá á Mynd 8. Þar er gerður greinarmunur á íbúum Eirhamra og eldri borgurum, en íbúar sem búa á Eirhömrum tilheyra einnig hópi eldri borgara og voru því samtals 157 heimili eldri borgara sem fengu stuðningsþjónustu árið 2021.

Mynd 8. Stuðningsþjónusta, fjöldi heimila skipt eftir tegund árin 2018-2021.

Útgjaldaaukning milli ára 2020 og 2021 var 16,6% sem helst í hendur við fjölgun notenda í þjónustu. Einnig skýrist aukning í útgjöldum af þeirri auknu áherslu sem var lögð á árinu í félagsleg innlit. Á árinu 2020 þáðu þrír notendur þjónustu í formi félagslegs innlits, en á síðasta ári voru notendur komnir upp í 18.

Mynd 9. Útgjöld vegna stuðningsþjónustu 2018 til 2021, í mkr.

5 Þjónusta við eldri borgara

Þjónusta við eldri borgara í Mosfellsbæ er mikil og fjölbreytt. Framkvæmd þjónustunnar er að meirihluta byggð upp í samræmi við lög um málefni aldraðra, en einnig stendur eldri borgurum til boða önnur þjónusta sem ekki er skylda að veita samkvæmt lögum. Þjónusta til aldraðra er akstursþjónusta, sjá Kafla 6 og stuðningsþjónusta (áður félagsleg heimaþjónusta), sjá Kafla 4.3).

Á vegum sveitarfélagsins er starfandi öflugur samráðshópur um málefni eldri borgara, svonefnt öldungaráð, þar sem sitja fulltrúar Félags eldri borgara (Famos), kjörnir fulltrúar, fulltrúi Heilsugæslu Mosfellsumdæmis sem og starfsmaður bæjarskrifstofu.

5.1 Dagdvöl að Eirhömrum

Í dagdvöl á Eirhömrum eru níu almenn rými, sami fjöldi og undanfarin ár. Þau rými hafa verið vel nýtt og eru ávallt fleiri en níu sem geta nýtt sér þjónustuna þar sem margir notendur nýta sér hluta úr degi. Eir hjúkrunarheimili annast rekstur dagdvalarinnar með samningi við Mosfellsbæ. Markmið starfseminnar er að efla fólk til sjálfshjálpar og gera því kleift að búa sem lengst í heimahúsi við sem eðlilegastar aðstæður. Breytilegt er hversu marga daga eða dagsparta hver einstaklingur nýtur þjónustu á deildinni. Hlutverk dagdvalar er að bjóða einstaklingum upp á tómsundaiðju, félagslegan stuðning, mat á heilsufari, þjálfun, fræðslu, ráðgjöf og aðstoð við athafnir daglegs lífs. Í boði er akstur milli dagdvalar og heimilis, sbr. 3. lið 13. gr. laga um málefni aldraðra nr. 125/1999. Þá er einnig boðið upp á morgunmat, hádegismat og síðdegiskaffi.

5.2 Félagsstarf

Félagsstarf eldri borgara í Mosfellsbæ fer fram í þjónustumiðstöð aldraðra, Eirhömrum. Markmið félagsstarfsins er að fyrirbyggja félagslega einangrun og finna þekkingu, reynslu og hæfileikum þátttakenda farveg. Áhersla er lögð á öflugt félagsstarf sem mætir þörfum ólíkra hópa. Listsköpun, handmennt, spilamennska, kórstarf, leikfimi, sund og ferðalög eru dæmi um starfsemina. Unnið er eftir hugmyndafræðinni um þjónandi leiðsögn.

Áfram hafði Covid áhrif á starfsemi félagsstarfsins á árinu 2021, þar sem ýmislegt lagðist í dvala eins og námskeið, hreyfing, söngur og spilahópar en félagsstarfið lagði áherslu á að vera vel sýnilegt á samfélagsmiðlum. Vel heppnuð myndlista- og leirsýning var haldin í anddyri Lágafellslaugar. Boðið var upp á námskeið um snjalltæki, þátttakendum að kostnaðarlausu, sem mæltist vel fyrir. Ýmis önnur námskeið voru haldin sem voru jafnvel vel sótt og stofnaðir voru nýir hópar, svo sem við gerð postulíns og keramíks. Sumarið einkenndist af útihreyfingu. Basarinn gekk vel þetta árið, sem breyttist í basarbúð til að dreifa fjölda fólks í húsi á sama tíma. Eins og áður rann ágóði basarsins til einstaklinga sem þurftu á aðstoð að halda og sá kirkjan um að úthluta þeim styrkjum.

Eitt stærsta verkefni ársins 2021 var verkefnið Heilsa og hugur sem fór af stað um haustið og er námskeið ætlað að næra bæði líkama og sál. Verkefnið er unnið í samvinnu við fræðslu- og frístundasið Mosfellsbæjar þar sem námskeiðið fer fram í íþróttahúsinu að Varmá, bæði innan- sem og utandyra. Þar er blandað saman hreyfingu sem og fræðslu og var námskeiðið fljótt að fyllast. Námskeiðið er liður í að styðja við eldri borgara í okkar heilsueflandi samfélagi.

Á árinu ákvað félagsstarfið að færa enn frekar út kvíarnar og bauð upp á bingó á Barion sem tókst afar vel og er ánægjulegt að geta haft samstarfsverkefni við fyrirtækin í Mosfellsbæ.

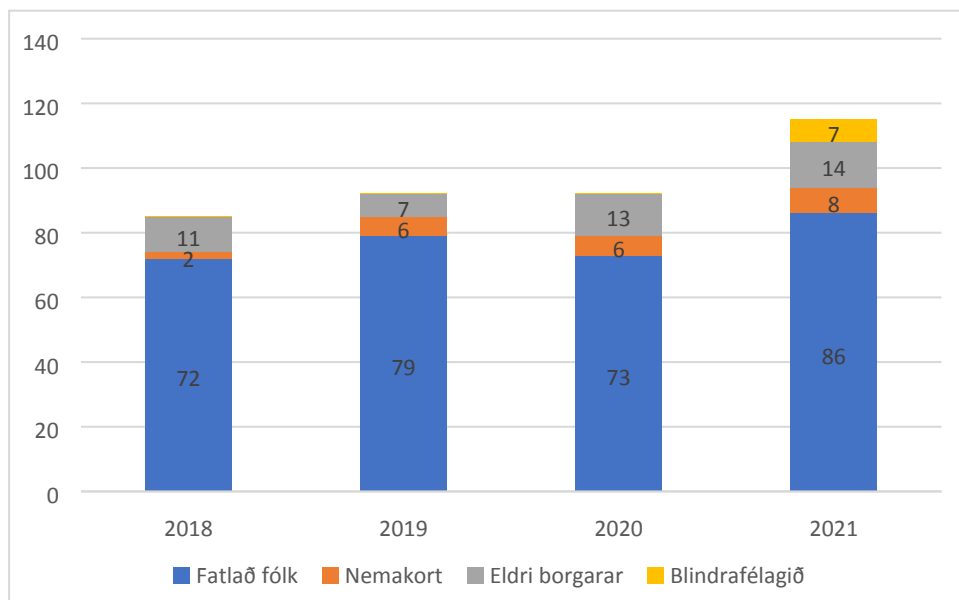
6 Akstursþjónusta

Fatlaðir Mosfellingar sem geta ekki nýtt sér almenningssamgöngur eiga kost á akstursþjónustu á vegum sveitarfélagsins til að geta stundað atvinnu, nám, sótt þjálfun og notið tólmstunda og er sú þjónusta lögbundin samkvæmt lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga.

Mosfellsbær veitir einnig eldri borgurum akstursþjónustu hafi þeir ekki aðgang að eigin farartæki og séu ófærir um að nota almenningssamgöngur en sú þjónusta er ekki lögbundið verkefni sveitarfélaga. Kostnaður vegna aksturs fatlaðs fólks og eldri borgara er bókuð á sama kostnaðarstað.

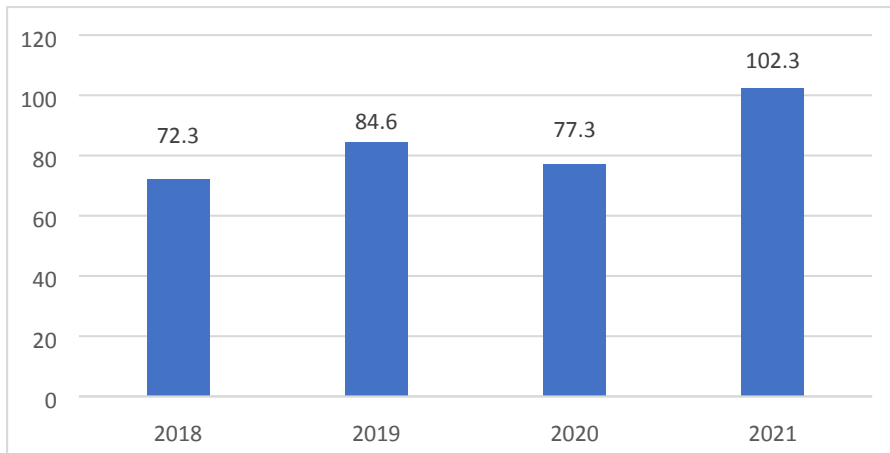
Strætó bs. er framkvæmdaraðili þjónustunnar, og ber þjónustan heitið Pant og hafa sveitarfélögin á höfuðborgarsvæðinu, utan Kópavogs og Hafnarfjarðar, verið í samstarfi um þá þjónustu.

Aukningu má sjá á farþegafjölda í öllum flokkum notenda milli ára 2020 og 2021. Sveitarfélagið undirritaði samning við Blindrafélagið í lok ársins 2020 um akstursþjónustu til handa blindum Mosfellingum og hófst sú þjónusta 1. janúar 2021.

Mynd 10. Fjöldi einstaklinga sem nýttu sér akstursþjónustu, skipt eftir hópi þjónustuþega.

Covid hafði mikil áhrif á akstur ársins 2020, sem má meðal annars sjá á þeim útgjöldum sem fóru í þjónustuna það árið. Þrátt fyrir að faraldurinn hafi haldið áfram á árinu 2021 náði aksturinn fyrra jafnvægi í ferðafjölda og fjölda notenda, með aukningu sem er í takt við aðra aukningu í þjónustu í málaflokki fatlaðs fólks. Útgjöld vegna akstursþjónustunnar má sjá á Mynd 11.

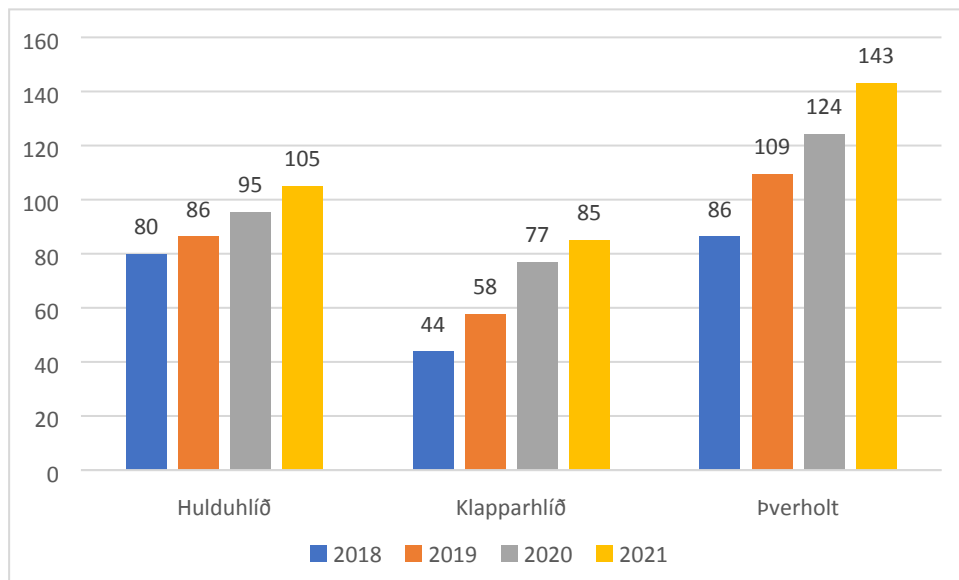
Mynd 11. Útgjöld vegna akstursþjónustu í mkr.

7 Þjónusta við fullorðið fatlað fólk

Eins og aðrir íbúar sveitarfélagsins á fatlað fólk rétt á almennri þjónustu samkvæmt lögum nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga, sé það í þörf fyrir hana. Auk þess getur það átt rétt á sértækri þjónustu samkvæmt lögum nr. 38/2018 um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir, séu þjónustuþarfir þess meiri en hægt er að veita samkvæmt lögum um félagsþjónustu. Þessi kafli fjallar um þá sértæku þjónustu sem sveitarfélagið veitir fötluðum íbúum þess.

7.1 Búsetuþjónusta

Mosfellsbær starfrækir þrjá búsetukjarna: í Hulduhlíð, Klapparhlíð og Þverholti. Auk þeirra sem þar búa er nokkrum einstaklingum, sem búa í eigin íbúðum eða leiguíbúðum utan kjarnanna, veitt þjónusta. Sértæk búsetuúrræði eru ætluð fötluðum einstaklingum sem þurfa umtalsverðan stuðning við heimilishald og athafnir daglegs lífs. Þróun útgjalda síðustu ára vegna búsetuþjónustunnar má sjá á Mynd 12. Stærstur hluti kostnaðar við búsetuþjónustu er vegna launa og því stór hluti þeirra hækkana sem má sjá milli árána tilkominn vegna kjarasamningshækkana og kostnaðar vegna styttingar vinnuviku vaktavinnufólks.

Mynd 12. Útgjöld vegna búsetuþjónustu í mkr.

7.1.1 Hulduhlíð

Í búsetukjarnanum er veitt sólarhringsþjónusta. Íbúar eru fjórir í tveimur íbúðum, auk þess sem þjónusta er veitt til tveggja aðila sem búa utan kjarnans. Tíu starfsmenn störfuðu við búsetukjarnann í 8,4 stöðugildum á árinu, en á árinu 2020 voru stöðugildin 7,14. Hækkun á stöðugildum var tilkominn vegna innleiðingar á verkefninu Betri vinnutími í vaktavinnu. Einn forstöðumaður er yfir kjörnunum í Hulduhlíð og Klapparhlíð og er hann talinn með í stöðugilda- og starfsmannafjölda Hulduhlíðar. Engin breyting varð á búsetu eða þjónustu einstaklinganna í Hulduhlíð.

7.1.2 Klapparhlíð

Í búsetukjarnanum Klapparhlíð er veitt sólarhringsþjónusta og vegna breyttra aðstæðna var þjónusta á árinu 2020 aukin. Í Klapparhlíð búa tveir íbúar, en voru þrír hluta af árinu 2020. Starfsfólk þjónustar einnig einstaklinga í þremur íbúðum utan kjarnans. Í lok ársins störfuðu sautján starfsmenn við kjarnann í 8,7 stöðugildum, en á árinu 2020 voru stöðugildin 6,35. Hækkunin skýrist að hluta til af

auknum stöðugildum vegna verkefnisins Betri vinnutími í vaktavinnu sem og því að einn einstaklingur til viðbótar kom inn í þjónustu Klapparhlíðar sem hafði áður verið með NPA samning.

7.1.3 Þverholt

Í búsetukjarnanum Þverholti er sólarhringsþjónusta. Íbúar eru fimm, hver í sinni íbúð. Auk þess veitir starfsfólk kjarnans þremur einstaklingum þjónustu sem búa í nágrenninu, hver í sinni íbúð. Starfsmenn eru 18 í 13 stöðugildum. Forstöðumaður Þverholts tók tímabundið til tveggja ára að sér starf á skrifstofu fjölskyldusviðs undir lok árs 2020 og þáverandi deildarstjóri Þverholts tók að sér að gegna forstöðumannsstarfi á meðan. Ekki urðu neinar afgerandi breytingar á starfsemi kjarnans á árinu.

7.1.4 Biðlisti eftir sértækri búsetu

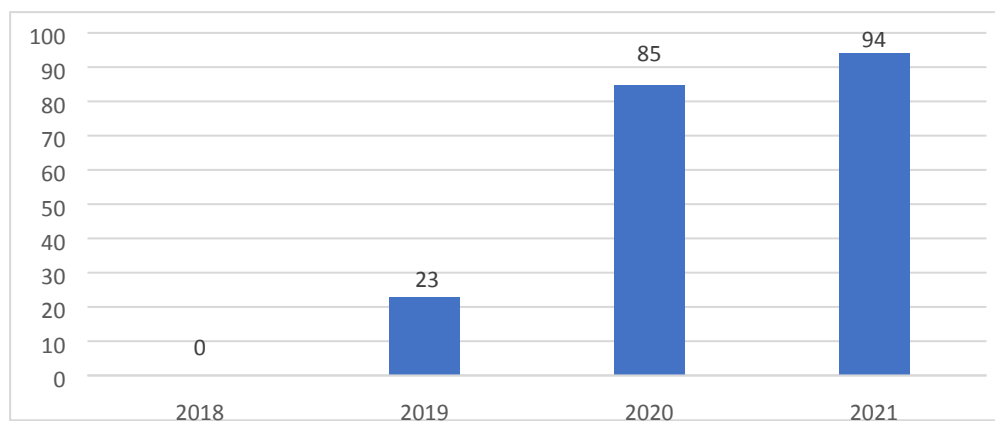
Undir lok ársins 2020 var farið yfir biðlista eftir búsetu þar sem haft var samband við þá einstaklinga sem höfðu lagt inn umsókn um búsetu eða breytingar á búsetu hjá sveitarfélaginu. Var það gert til að meta betur þarfir einstaklinganna og til að biðlisti endurspegli raunverulega þörf eftir búsetu hjá sveitarfélaginu.

Í lok árs 2021 ársins voru níu Mosfellingar á bið eftir búsetu. Að auki var einn á bið eftir breytingu á búsetu. Tveir Reykvíkingar áttu umsókn um búsetu í sveitarfélaginu, þar af annar um búsetu á Skálatúni.

7.2 Áfangaheimili fyrir geðfatlaða - Krókur

Árið 2021 var viðburðarríkt ár á Áfangaheimilinu Króki þar sem þjónustan hélt áfram að færa út kvíar sínar. Einn notandi flutti úr Króki í leiguhúsnæði og kom annar í hans stað. Alls var tekið á móti þremur nýjum einstaklingum í þjónustu, tveir í byrjun sumars og sá þriðji um haustið. Um haustið var Áfangaheimilið Krókur því að þjónusta alls sjö einstaklinga, tveir búsettir í Krókabyggðinni og fimm í þjónustu utan kjarnans. Öll þjónusta heimilisins er einstaklingsmiðuð út frá þörfum hvers og eins með það að markmiði að auka sjálfstæði og lífsgæði.

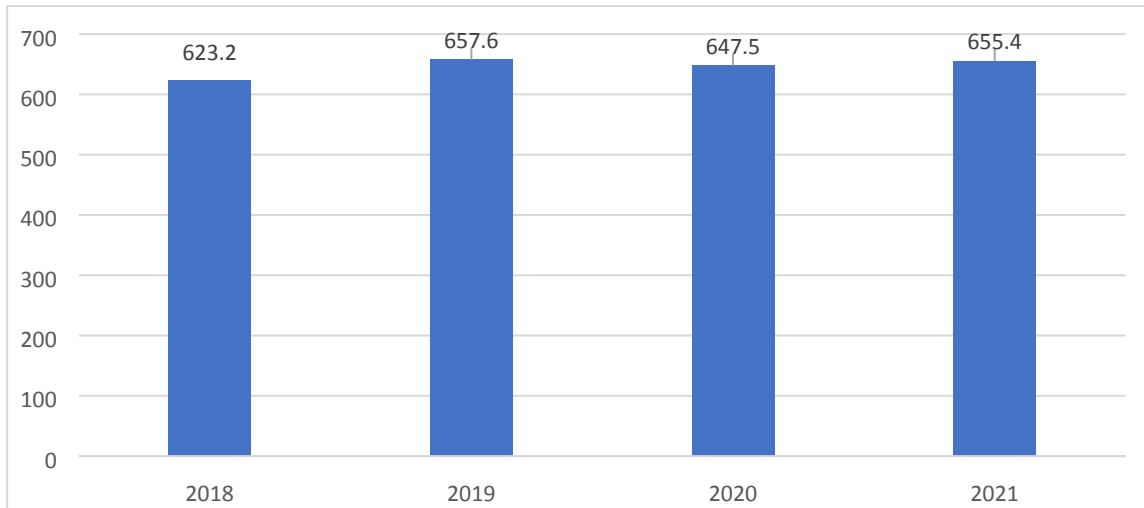
Í upphafi árs 2021 voru stöðugildin 6,1 sem 10 starfsmenn sinntu en um haustið voru stöðugildin komin upp í 8,3 og 12 starfsmenn. Ástæðan fyrir þessari aukningu á stöðugildum var annars vegar vegna styttingu vinnuvikunnar, sem kallar á aukinn mannskap, og aukinnar þjónustuþarfar með komu fyrrnefndra þriggja nýju þjónustuþeganna. Útgjöld vegna heimilisins má sjá á Mynd 13, en starfsemi heimilisins hófst á seinni hluta ársins 2019 sem útskýrir lítil útgjöld á árinu 2019 og engin á árinu 2018.

Mynd 13. Útgjöld vegna áfangaheimilisins Króks í mkr.

7.3 Skálatún

Skálatún rekur dagþjónustu og heimili fyrir fatlað fólk á lóð sinni. Áfram hefur verið starfað eftir samningi sem rann út á milli aðilanna í árslok 2014. Engar breytingar urðu á íbúahópi Skálatúns á árinu 2021 og voru áfram 35 einstaklingar í þjónustu Skálatúns eins og árið á undan. Þróun kostnaðar við útgjöld til Skálatúns má sjá á Mynd 14.

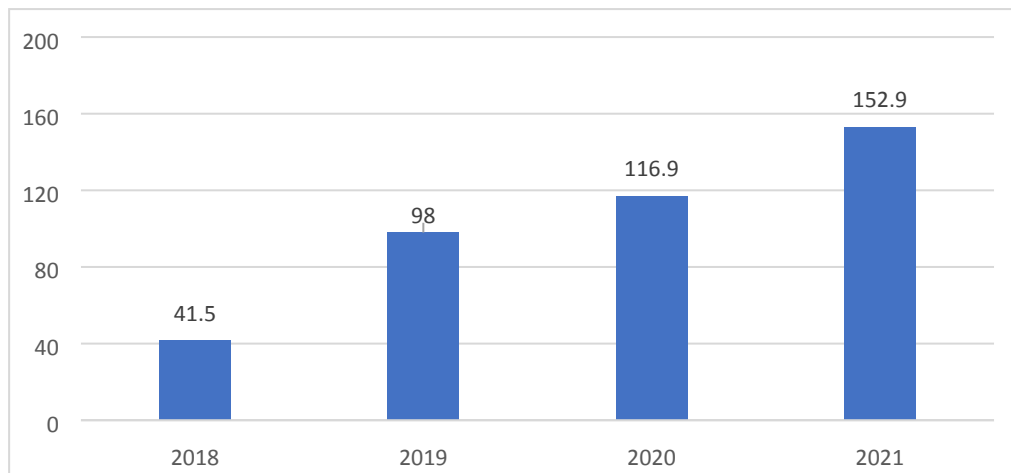

Mynd 14. Útgjöld til Skálatúns vegna þjónustu árinna 2018-2021 í mkr.

7.4 Dagþjónusta – atvinna, hæfing

Mosfellsbær hefur boðið fötluðum íbúum starf á hæfingarstöðvum, vernduðum vinnustofum og starfsþjálfunarstað. Þessir vinnustaðir eru handverkstæðið Ásgarður, Ás styrktarfélag, Örvi í Kópavogi þar sem fer fram starfsprófun og starfsþjálfun og Geitungarnir og Bæjarhraun í Hafnarfirði. Skálatún rekur einnig dagþjónustu fyrir þá íbúa sem þar búa. Mosfellsbær rekur sem sveitarfélag ekkert dagþjónustuúrræði.

Undir þessum lið hefur einnig verið færður kostnaður vegna lengdrar viðveru fatlaðra framhaldsskólánemenda í Hinu húsinu sem og í Vinaskjóli og skóladvöl barna í Arnarskóla yfir sumarmánuðina. Á árinu opnaði sveitarfélagið frístundaklúbbinn Úlfinn sem er lengd viðvera fyrir fatlaða nemendur sem gerði það að verkum að hluti af kostnaði sem var áður bókaður hér flyst á nýjan kostnaðarlið.

Mynd 15. Kostnaður við dagþjónustu í mkr.

7.5 Notendastýrð persónuleg aðstoð

Notendastýrð persónuleg aðstoð (NPA) var lögfest sem þjónustuform við fatlað fólk með nýjum lögum um þjónustu við fatlað fólk árið 2018. Þjónustuformið felur það í sér að notandi fær úthlutuðum stundum út frá metinni þörf sem hann nýtir til að kaupa þjónustu aðstoðarfólks. Notandinn ræður þá hvers konar þjónustu hann nýtur, hvernig hún er skipulögð, hvenær hún er veitt, af hverjum og hvar.

Einstaklingar með NPA samninga í Mosfellsbæ á árinu 2021 voru 10, einn einstaklingur sem hafði verið á bið eftir þjónustu bættist við í febrúar 2021. Einn einstaklingur með samþykktu NPA þjónustu sem ekki er búið að setja af stað. Kostnaður við þjónustuna hækkaði úr 101,9 m.kr. á árinu 2020 í 157,7 mkr. á árinu 2021 og skýrist sú hækkun af aukningu í hópi notenda á árinu 2021 sem og vegna hækkunar á tímagjaldi NPA þjónustunnar.

Mosfellsbær greiðir eftir jafnaðarstund sem hækkaði úr 4.404 kr. á árinu 2020 í 4.721 kr. í upphafi árs 2021. Sú upphæð hækkaði aftur í 5.362 kr. í júní 2021. Af jafnaðarstundinni eru 85% áætluð í laun og launatengd gjöld, 10% í kostnað vegna umsýslu og 5% í starfsmannakostnað.

8 Þjónusta við börn

Í byrjun júní 2021 setti Mosfellsbær sér nýjar reglur um stuðning við börn og fjölskyldur þeirra. Reglurnar kveða á um útfærslu á þjónustu um stuðnings- og stoðþjónustu samkvæmt lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga, nr. 40/1991 og lögum um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir nr. 38/2018. Með tilkomu nýju reglnanna hóf fjölskyldusvið að veita nýjum hópi barna þjónustu, það er börn í þungri félagslegri stöðu.

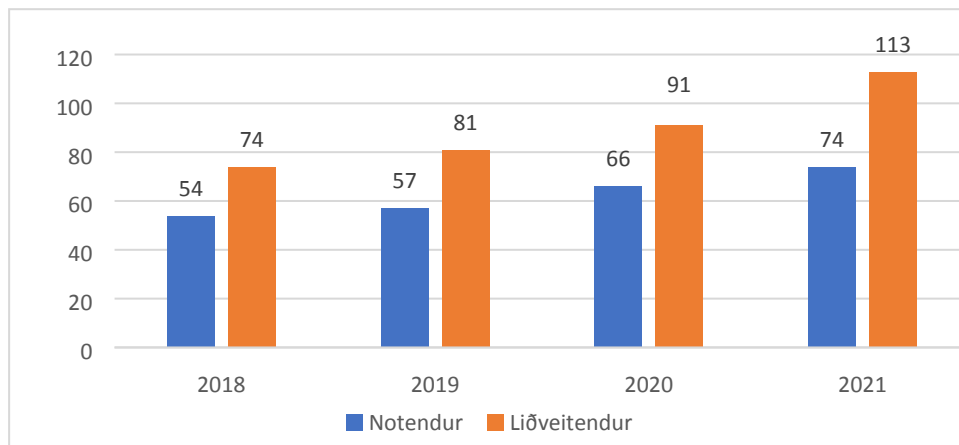
Þessi kafli fjallar um þjónustu við börn á vegum fjölskyldusviðs, bæði fyrir fötluð börn sem og börn sem nýta sér þjónustu samkvæmt lögum um félagsþjónustu.

8.1 Einstaklingsstuðningur (liðveisla)

Einstaklingsstuðningur er hluti af stuðningsþjónustu samkvæmt lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga og er veittur til fatlaðra barna og barna í erfiðri félagslegri stöðu frá sex ára aldri.

Fjöldi notenda hefur aukist örlítið á milli árána 2020 og 2021 en fjöldinn tekur til bæði fatlaðra og ófatlaðra barna. Fjöldi liðveitenda jókst úr 96 í 113 á árinu 2021 og skýrist það að hluta vegna þjónustuþarfa barnanna, sjá Mynd 16.

Kostnaður við þjónustuna var 54,4 mkr. árið 2020 og hækkaði í 66,2 mkr. á árinu 2021 sem er aukning um 21,7%. Inn í kostnað einstaklingsstuðnings var bókaður starfsmaður inn á heimili barns í 50% starfshlutfalli og önnur aðkeypt þjónusta s.s. hegðunarráðgjöf.

Mynd 16. Einstaklingar með samþykktan einstaklingsstuðning og starfandi liðveitendur.

Í lok ársins 2021 voru fimm einstaklingar á bið eftir þjónustunni þar sem heppilegur liðveitandi hafði ekki fundist.

8.2 Skammtímadvöl

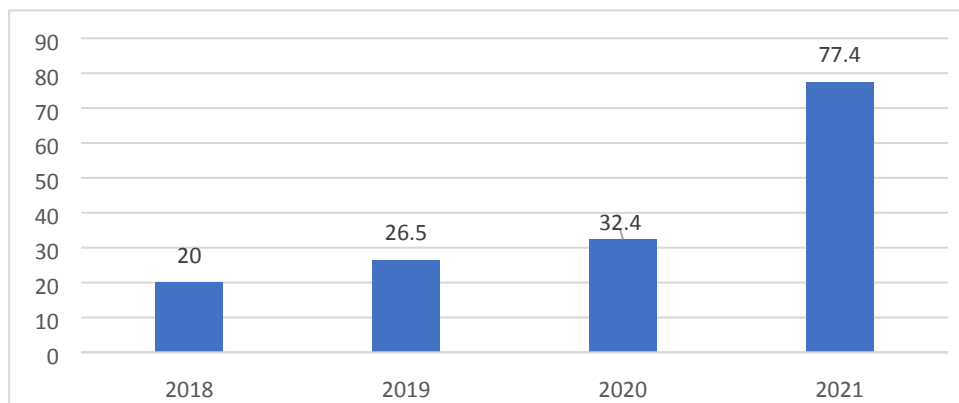
Skammtímadvöl fyrir fötluð börn og ungmenni er starfrækt í samræmi við 17. gr. laga nr. 38/2018. Börnin og ungmennin skulu eiga kost á því að njóta tímabundinnar dvalar í skammtímadvöl þegar þörf krefur. Skammtímadvöl býður upp á afþreyingu, aðstoð og grunnþjálfun við athafnir daglegs lífs. Þjónustunni er einnig ætlað að létta álagi af fjölskyldum og stuðla með þeim hætti að því að börn geti búið sem lengst í heimahúsi.

Mosfellingum stendur til boða skammtímadvölin að Móaföt í Garðabæ, sem er fyrir fötluð börn á grunnskólaaldri, og skammtímadvölinni að Hnotubergi í Hafnarfirði sem er fyrir ungmenni 16 ára og eldri. Mosfellsbær rekur enga skammtímadvöl.

Hámarksdvöl eru sjö dagar í mánuði og getur dvölin verið samfelld eða í styttri tíma. Í undantekningartilvikum geta einstaklingar dvalið þar lengur ef sérstakar aðstæður krefjast þess og á meðan beðið er eftir varanlegri úrræðum. Mosfellingar eiga einnig kost á að fá úthlutaðri dvöl á áfangaheimili fyrir fötluð ungmenni í Hrauntungu í Kópavogi þar sem aðlögun fer fram að sjálfstæðri búsetu. Einstaklingar dvelja þar tvær vikur í senn í hverjum mánuði. Enginn Mosfellingur nýtti sér það úrræði á árinu 2021.

Fjögur börn voru í Móaföt á árinu 2021 og fimm í Hnotubergi. Eitt barn nýtir þjónustu í Klettabæ. Kostnaður vegna sumardvalar í Reykjadal bókast á þennan kostnaðarlið en sveitarfélagið hefur tekið þátt í kostnaði við sumardvöl þar.

Kostnaður vegna þessarar þjónustu hækkaði um 139% milli árana 2020 og 2021, sjá Mynd 17, sem skýrist annars vegar af dvöl barns í Klettabæ, aukningu barna bæði í Móaföt og Hnotubergi sem og fleiri úthlutuðum sólarhringum til þeirra barna sem dveljast í skammtímadvöl vegna aukinnar þjónustuþyngdar.

Mynd 17. Útgjöld vegna skammtímadvalar.

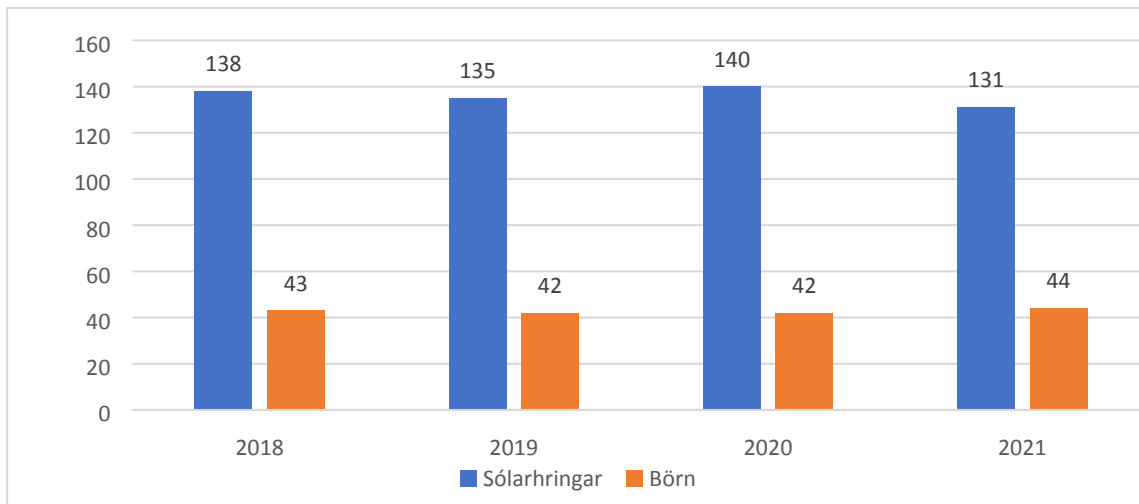
8.3 Stuðningsfjölskyldur

Hlutverk stuðningsfjölskyldu er að taka fatlað barn eða barn í erfiðri félagslegri stöðu í umsjá sína í skemmri tíma til að létta álagi af fjölskyldu barnsins og auka jafnframt möguleika þess á fjölbreyttara félagslegu umhverfi. Hjá stuðningsfjölskyldu búa börnin við venjulegt fjölskylduumhverfi.

Samkvæmt reglum Mosfellsbæjar er gert er ráð fyrir að almennt fari samfelld dvöl barns að jafnaði ekki yfir þrjá sólahringa samanlagt, en getur þó í undantekningartilvikum numið allt að fimm sólahringum á mánuði. Gjald vegna þjónustu fyrir fötluð börn er greitt til stuðningsforeldra fyrir dvöl barns á sólahring sem tekur mið af umönnunarflokk barnsins. Gjald fyrir börn í félagslega erfiðri stöðu er greitt til stuðningsforeldra fyrir dvöl barns á sólahring samkvæmt sömu gjaldskrá og gjaldskrá barnaverndar um stuðningsfjölskyldu.

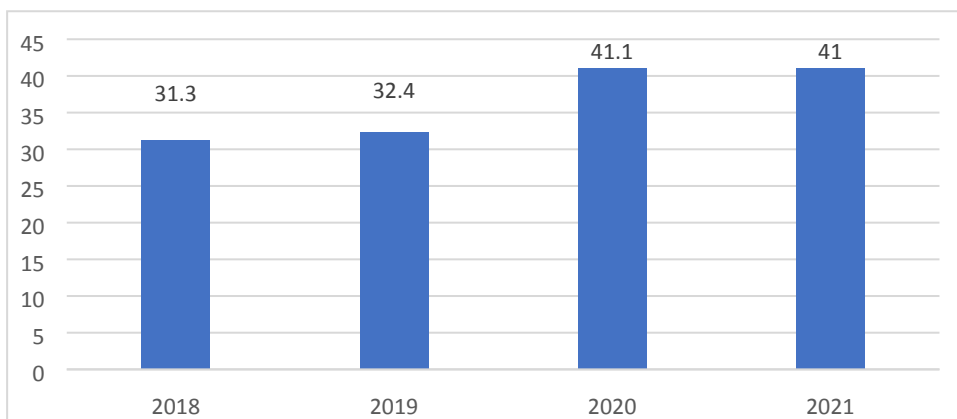
Á Mynd 18 má sjá fjölda úthlutaðra sólahringa, en þær tölur miða við fjölda sólahringa í mánuði sem bæði fötluð og ófötluð börn fá úthlutuðum. Að meðaltali eru börnin því að fá samþykka 3 sólahringa

í mánuði, en eitthvað er um að börn fái úthlutuðum fleiri en þeim fimm sólarhringum sem heimilt er að veita samkvæmt reglum Mosfellsbæjar um stuðningsfjölskyldur og getur fjölskyldunefnd veitt slíka heimild.

Mynd 18. Fjöldi úthlutaðra sólahringa fyrir börn á mánuði hjá stuðningsfjölskyldum ásamt fjölda barna.

Kostnaður vegna þjónustu stuðningsfjölskyldna stendur í stað milli ára 2020 og 2021, sjá Mynd 19, sem skýrist af nokkrum þáttum. Í fyrsta lagi fengu börn sem höfðu samþykka viðameiri þjónustu stuðningsfjölskyldna, úthlutaðri dvöl í skammtímadvölum. Einnig varð breyting á þjónustuformi nokkurra barna úr stuðningsfjölskyldu yfir í einstaklingsstuðning. Inni í kostnaðinum er einnig þjónusta sem keypt er af Vinasetri og bókast á þennan lið.

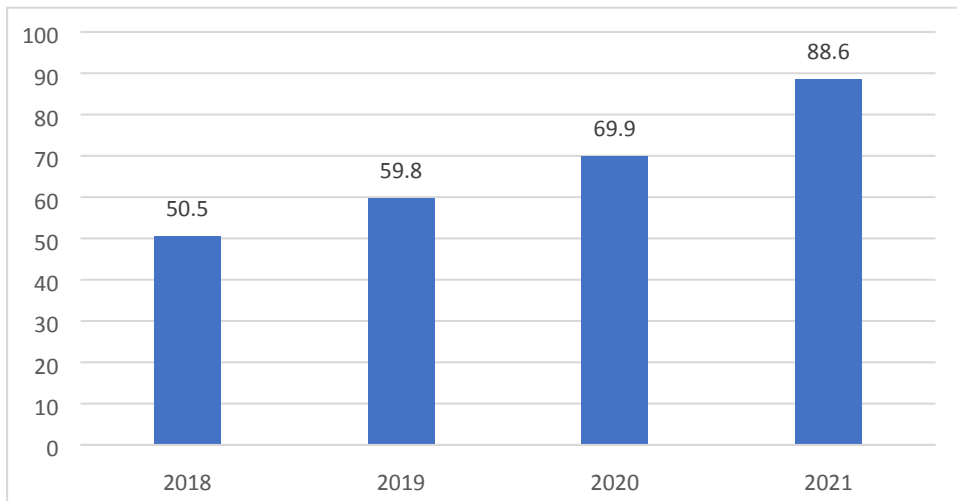

Mynd 19. Útgjöld vegna stuðningsfjölskyldna í milljónum króna.

8.4 Heimili fyrir börn

Tvö börn hafa dvalið á heimili fyrir börn, að jafnaði um þrjár vikur í hverjum mánuði frá opnun heimilisins haustið 2017. Annað þeirra barna hefur nú dregið úr dvöl sinni, sem opnaði fyrir þjónustu við þriðja barnið. Eingöngu dvelja að hámarki tvö börn í senn á heimilinu. Þá hefur bæst við þjónusta til tveggja annarra barna sem veitt er inn á heimili þeirra. Alls er því um fimm börn að ræða sem fá nú veitta þjónustu frá Heimili fyrir börn. Þjónustan hefur verið sniðin að þörfum barnanna og mikið lagt upp úr því að mæta þörfum þeirra og foreldranna með því að bregðast við hverju sem upp á kemur

fljótt og vel. Eins og sjá má á Mynd 20 hefur kostnaður vegna þjónustunnar aukist jafnt og þétt tengt aukinni þjónustu til fleiri barna, aukningu á starfsmannafjölda því tengdu, svo sem vegna auka næturvaktar, ásamt hækkun á rekstri vegna verkefnisins Betri vinnutími vaktavinnufólks.

Mynd 20. Útgjöld vegna heimilis fyrir börn í mkr.

8.5 Frístundaklúbburinn Úlfurinn

Frístundaklúbburinn Úlfurinn hóf starfsemi í september 2021. Úlfurinn er fyrir fötluð börn í 5. - 10. bekk grunnskóla og fatlaða framhaldsskólanema með víðtækar stuðningsþarfir. Þjónustan er ætluð þeim börnum og ungmennum sem ekki hafa aðgengi í önnur frístundaúrræði sem hæfa hag eða þörfum þeirra og hafa ekki getu til að vera ein heima. Úlfurinn tekur við þegar reglubundnum skóladegi lýkur og þegar skólar starfa ekki, á öðrum en lögbundnum frídögum. Þjónustan er veitt samkvæmt 16. gr. laga nr. 38/2018 um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir og 33. gr. grunnskólalaga nr. 91/2018.

Áður hafði þjónusta fyrir framhaldsskólanema verið keypt af vinaskjóli í Hafnarfirði, en um nýja þjónustu er að ræða fyrir grunnskólanema. Í fyrsta sinn í Mosfellsbæ er því boðið upp á slíka sértæka frístundapjónustu í heimabyggð. Á árinu 2021 sóttu tíu börn þjónustu frístundaklúbbsins, fimm framhaldsskólanemar og fimm grunnskólanemar.

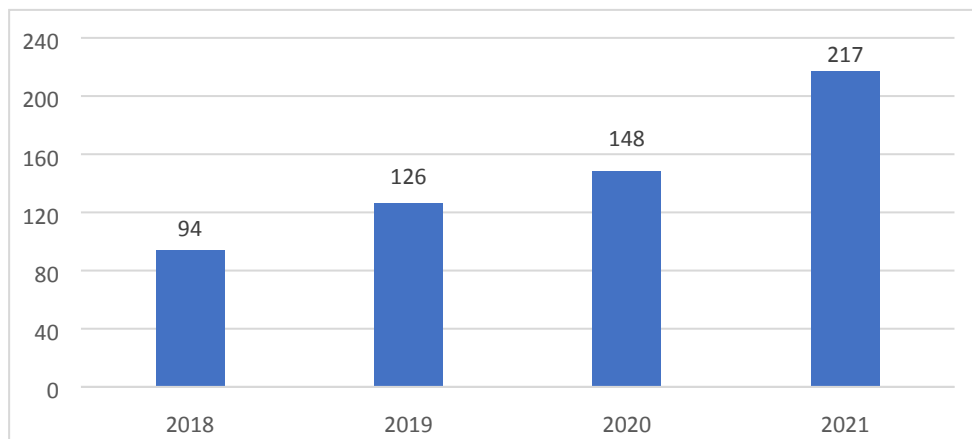
9 Félagsleg húsnæðismál

9.1 Sérstakur húsnæðisstuðningur

Sérstakur húsnæðisstuðningur sveitarfélags er ætlaður þeim fjölskyldum og einstaklingum sem ekki eru á annan hátt færir um að sjá sér fyrir húsnæði sökum lágra launa, lítilla eigna, þungrar framfærslubyrðar eða félagslegra aðstæðna af öðru tagi. Forsenda fyrir greiðslu sérstaks húsnæðisstuðnings sveitarfélags er að fyrir liggja samþykkt um greiðslu almennra húsnæðisbóta frá Húsnæðis- og mannvirkjastofnun, að leiguhúsnæði sé staðsett í Mosfellsbæ (nema um sé að ræða húsnæði á heimavist eða námsgörðum fyrir 15-17 ára börn vegna náms fjarri lögheimili) og að samanlagður tekjur og eignir umsækjanda og annarra heimilismanna, 18 ára og eldri, séu innan þeirra viðmiða sem reglurnar segja til um.

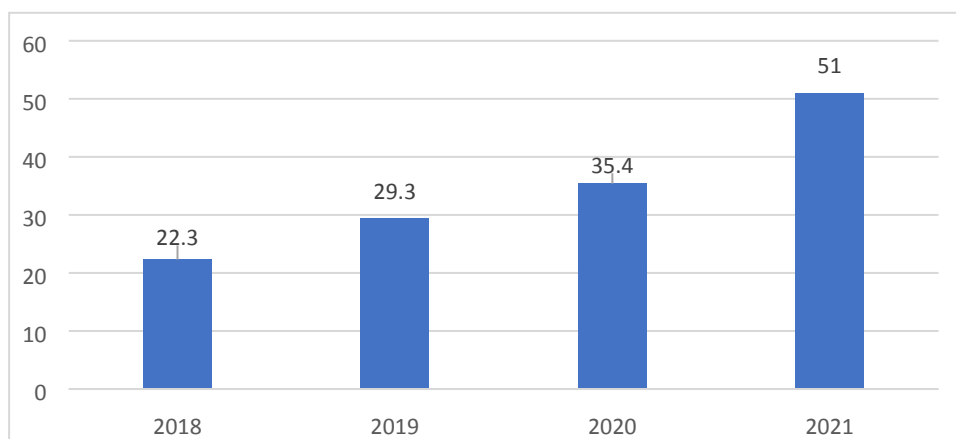
Áframhaldandi fjölgun hefur verið í hópi þeirra sem fá sérstakan húsnæðisstuðning frá sveitarfélaginu, eins og sjá má á Mynd 21 en aukning milli árana 2020 og 2021 er 46,5%.

Þessi fjölgun skýrist að hluta til með breytingum sem urðu í kjölfar á útreikningum húsaleigu á félagslegu leiguhúsnæði á árinu 2021.

Mynd 21. Fjöldi styrkþega sérstaks húsnæðisstuðnings.

Heildarútgjöld sérstaks húsnæðisstuðnings hafa einnig haldið áfram að aukast milli ára með fjölgun styrkþega. Hækkun milli árana 2020 og 2021 er 44% (Mynd 22) sem skýrist bæði af fjölgun styrkþega, sem og hærri frítekjumörkum almennra húsnæðisbóta. Þær breytingar tóku gildi 1. janúar 2021.

Mynd 22. Útgjöld vegna sérstaks húsnæðisstuðnings í mkr.

9.2 Félagslegt leiguhúsnæði

Mosfellsbær á 31 íbúð. Af þeim eru 28 eru leigðar út sem félagslegt leiguhúsnæði, ein er leigð til búsetu fatlaðs fólks, ein til heimilis fyrir börn og ein til áfangaheimilis fyrir geðfatlaða.

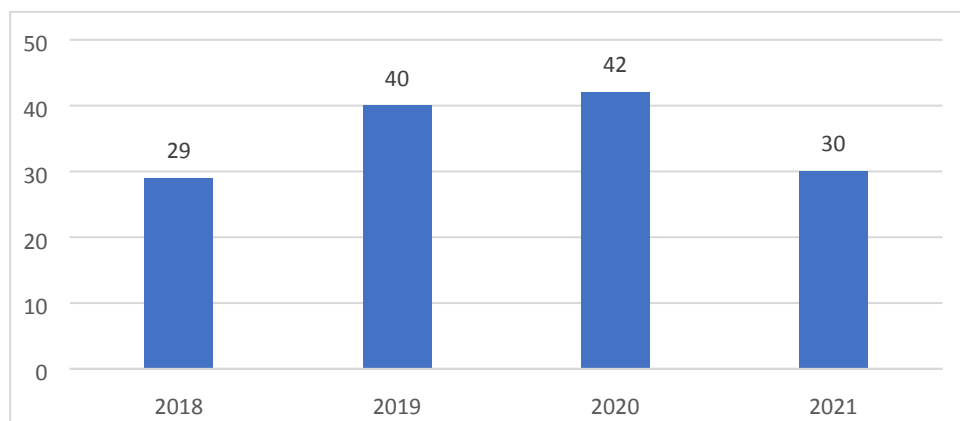
Auk þessara eigna hefur Mosfellsbær framleigt íbúðir af almennum markaði til leigjenda í félagslega kerfinu og leigði á árinu 10 slíkar íbúðir. Mosfellsbær framleigir einnig 9 íbúðir af félagasamtökum sem leigðar eru til fatlaðs fólks og eldri borgara og voru framleigðar íbúðir á árinu því samtals 19.

Samtals voru því 50 félagslegar leiguíbúðir í Mosfellsbæ í lok árs 2021.

9.3 Biðlisti eftir félagslegu leiguhúsnæði

Biðlisti eftir félagslegu leiguhúsnæði tók stökk milli áráanna 2018 og 2019 en hægðist á honum að nýju milli áráanna 2019 og 2020. Í lok árs 2021 voru 30 umsækjendur á biðlista, sjá Mynd 23.

Reglur sveitarfélagsins um úthlutun félagslegra íbúða voru endurskoðaðar á árinu 2021 og voru meðal annars lágmarksskilyrði endurskoðuð. Þetta útskýrir að hluta til fækkun á biðlista milli áráanna 2020 og 2021 þar sem skilyrði fyrir samþykkt á biðlista voru sett sem fimm stig eða hærra. Í fyrri reglum voru engin skilyrði um lágmarksstigafjölda. Til stendur að endurskoða reglur að nýju og afnema þau búsetuskilyrði sem eru í núgildandi reglum.

Mynd 23. Fjöldi umsækjenda á biðlista eftir félagslegu húsnæði.